

Undervisningsbeskrivelse

Termin	Sommer 2026 (afsluttes december 2027)
Institution	Herning HF og VUC
Uddannelse	HF
Fag og niveau	Kultur- og samfundsfagsgruppen
Lærer(e)	BE (Re); MP (Sa); JJ (Hi)
Hold	25pKS

4. marts 2026
Sagsnr.: 26/06431
Kontor for Prøver, Eksamen og Test
ABA

Børne- og Undervisningsministeriet

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Introduktion til historiefaget (Hi)
Forløb 2	Styreformer (Hi)
Forløb 3	Ideologiernes kamp (Hi)
Forløb 4	Nordisk religion (reg)
Forløb 5	Islam - et kulturmøde (reg)
Forløb 6	Identitet i forandring (SA)
Forløb 7	Økonomiske prioriteringer (SA)
Forløb 8	Den danske velfærdsstat

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

OBS: Der skal udarbejdes et skema for hver forløb.

Forløb 1	Introduktion til historiefaget
Forløbets indhold og fokus	Grundlæggende kildeanalyse Historiebrug Fremstillinger, kilder og problemstillinger
Faglige mål	At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt At demonstrere viden om fagets identitet og metoder
Kernestof	Historiefaglige metoder Kildekritik Historiebrug
Anvendt materiale.	Den store Jellingesten, ca. 965 Anders And-tegnefilm, 1943 (amerikansk propaganda fra Disney) Kildekritisk analyseskema Historiefaglig arbejdsbog (https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/?id=1) Tre kilder fra fodboldkamp (Esbjerg-Brøndby, 2013) En arabisk købmands beretning om Hedeby, ca. 950 Historielærerens øvelsesbog Oversigt til Historie B, vucdigital.dk: https://www.vucdigital.dk/historie/ Historiefaglig arbejdsbog (https://historiefagligarbejdsbog.systeme.dk/?id=1) Oprop! Til Danmarks soldater og Danmarks folk Grethe Bartram dømtes til Døden" C.A. Lorentzens historiske maleri fra 1809, der forestiller Dannebrog's fald fra himlen Edvard Erslev: Den danske stat en almindelig geographisk skildring for folket, 1855-1857 (Uddrag s. 502-503).
Arbejdsformer	

Forløb 2	Styreformer (Hi)
Forløbets indhold og fokus	<p>Hovedlinjerne i dansk og europæisk historie fra antikken til 1900</p> <p>Natur, teknologi og produktion i historisk og nutidigt perspektiv.</p> <p>Historiebrug og –misbrug</p> <p>Europæisk identitet</p> <p>Styreformer</p> <p>Demokratiets udvikling, indhold og udfordringer.</p> <p>Trusler mod demokratiet. Gradvis dybere forståelse og anvendelse af fagets mål om kritisk stillingtagen, aktiv deltagelse, faglig formidling, forskelligartet materiale og fagets metoder, herunder kildekritikken</p>
Faglige mål	<p>At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt</p> <p>At demonstrere viden om fagets identitet og metoder</p>
Kernestof	<p>dansk historie og identitet_nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper.</p> <p>Natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv</p> <p>Styreformer i historisk og nutidigt perspektiv_</p> <p>Globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv</p>
Anvendt materiale.	<p><i>Verden før 1914 – i dansk perspektiv:</i> om den antikke verden og Europæisk middelalder.</p> <p><i>Grundbog til Danmarkshistorien</i> om enevældens indførelse</p> <p>Historiebrug, i <i>Historiefaglig arbejdsbog:</i></p> <p>”Historien om Danmark: Enevælde og oplysningstid” og ”Grundloven, folket og magten”, DR 2017</p> <p>Inge Adriansen m.fl.: <i>Fokus: Kernestof i historie:</i> om demokratiets indførelse i Danmark</p> <p>Perikles's gravtale ifølge Thukydid</p> <p>Den gamle oligark: Kritik af Athens demokrati 300, film</p> <p>Widukind om hvordan danskerne blev kristne, 963</p>

	<p>Adam af Bremen om Haralds overgang til kristendommen (o. 1075)</p> <p>Ibn Fadlan om vikingerne ved Volga</p> <p>Kong Erik Klippings håndfæstning fra 1282</p> <p>Martin Luther: 95 teser (uddrag), 1517</p> <p>Poul Helgesen: Skibbykrønikken (uddrag), ca. 1535</p> <p>Kongelige flyveblad fra 1660</p> <p>Danmarks Riges Grundlov, 1849 (uddrag)</p> <p>Den grundlovgivende Rigsforsamling, maleri af Constantin Hansen, 1860-64</p> <p>Attentat på konseilspræsidenten, leder i Politiken, 1885</p> <p>Gendarmerikorpsets oprettelse (1885)</p> <p>Riffeforeninger dannes (1885), Leder i Lolland-Falsters Folketidende</p> <p>Frants Henningsen: Vandrebog efterses, 1890</p> <p>Blæksprutten: Satiretegning af nedlægningen af De blå gendarm, 1894</p> <p>Grundloven 1915 (uddrag om valgret og valgbarhed)</p> <p>Kvindelig Fremskridtsforenings tidsskrift "Hvad Vi Vil", 1890</p> <p>Carl Ploug om kvindelig stemmeret, 1888</p> <p>Jon Mathorne: "Påskekrise: For 100 år siden reddede Stauning kongen", www.videnskab.dk</p> <p>Valgplakater og afstemningsresultat ifm. Genforeningen 1920</p>
Arbejdsformer	<p>Individuelt arbejde, remedieringsopgaver, kreative skrivelser, debatøvelser, gruppearbejde, opgaver med bevægelse i undervisningen</p>

Forløb 3	Ideologiernes kamp (Hi)
Forløbets indhold og fokus	<p>Imperialisme, verdenskrigene Ideologier som fascisme, kommunisme, liberalt demokrati Nazismens vej til magten Holocaust Den kolde krig, herunder Truman-doktrinen, Marshall-planen, Bresjnev-doktrinen, NATO, Warszawapagt</p> <p>Arbejde med fagets kernestof såsom hovedlinjerne i europæisk historie fra antikken til i dag, styreformer i historisk og nutidigt perspektiv, ideologiernes kamp i det 20. århundrede, forholdet mellem den vestlige kulturkreds og den øvrige verden.</p>
Faglige mål	<p>Gradvis dybere forståelse og anvendelse af fagets mål om kritisk stillingtagen, aktiv deltagelse, faglig formidling, forskelligartet materiale og fagets metoder, herunder kildekritikken</p> <p>At udtrykke sig præcist, nuanceret og formidlingsbevidst mundtligt, skriftligt såvel som multimodalt</p>
Kernestof	<p>natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv_ forholdet mellem aktør og struktur i et historisk og nutidigt perspektiv_ styreformer i historisk og nutidigt perspektiv_ Holocaust og andre folkedrab_ideologiernes kamp i det 20. århundrede_ globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv_historiefaglige metoder_historiebrug</p>
Anvendt materiale.	<p>Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard: Tyskerne og nazismen: https://tyskerneognazismen.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=132</p> <p>Inge Adriansen m. fl.: Fokus – kernestof i historien 2: om ideologiernes kamp: https://fraoplysningstidtileuropaeiskintegration.systime.dk/?id=231</p> <p>Solvej Berlau og Stine Thuge: "Vejen til folkedrab", Columbus: https://vejentilfolkedrab.ibog.forlagetcolumbus.dk/?id=1&L=10&loopRedirect=1</p> <p>Florian Henckel von Donnersmarck: "De andres Liv", 2006</p>

	<p>Wilson's 14 punkter, Lenin om demokrati og diktatur, Hitler om racepolitik og "Livsrum" (fra Fokus)</p> <p>Winston Churchills jerntæppetale, 1946</p> <p>Stalins svar på Churchills jerntæppetale, 1946</p> <p>Thomas A. Bailey om årsagen til den kolde krig, 1964</p> <p>David Horowitz om ansvaret for den kolde krig, 1965</p> <p>Melvyn p. Leffler om baggrunden til den Kolde krig, 1994</p> <p>Det sovjetiske Kommunistpartis officielle fremstilling af historien efter 1945, 1960 (uddrag)</p> <p>Begreber til ideologi, fra Peter Frederiksen: Ideologiernes kamp, (ibog) Systime</p> <p>"Hermann Göring om sit forhold til nazismen", "Hitler og Goebbels, udtalelser 1936", "Forbud mod aviser og tidsskrifter", fra Erik Ingemann Sørensen m.fl.: Problemer omkring nazismen i Tyskland frem til 1940, Gyldendal 1972</p> <p>Ernst Hiemer: Besøg hos en jødisk læge, fra Henrik Pers: Dagligdag under fascismen, Gyldendal 1979, side 78-79 (uddrag).</p> <p>Tysk plakat fra 1930'erne</p> <p><i>Kvinderne fra Mizocz</i>, fotografi, jødeudryddelse, 1942</p> <p>Møde mellem Gorbatjov og DDR's partisekretær Egon Krenz, fra Cold War International History Project, Virtual Archive: www.wilsoncenter.org</p>
Arbejdsformer	<p>Individuelt arbejde, remedieringsopgaver, kreative skriveøvelser, debatøvelser, gruppearbejde, opgaver med bevægelse i undervisningen, prøve med eksamensmateriale,</p>

Forløb 4	Nordisk religion
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - I forløbet har eleverne arbejdet med religion som et menneskeligt og kulturelt fænomen med fokus på nordisk religion og moderne asatro. Der er arbejdet med religionsdefinitioner samt centrale religionsfaglige begreber som sekularisering, afsekularisering, genfortryllelse, individualisering, pluralisme og den religiøse aktør. - Eleverne har undersøgt vikingernes religion, mytologi og verdensbillede gennem tekster, kilder og visuelt materiale. Der har været fokus på guder, myter, ritualer, kult og ofringer samt på analyse af religiøse praksisser. - Afslutningsvis har eleverne undersøgt moderne asatro og diskuteret, hvordan gamle religiøse traditioner fortolkes og praktiseres i det senmoderne samfund. - Faglige fokusområder: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nordisk religion og mytologi ▪ Vikingernes guder og verdensbillede ▪ Myter, kult og ritualer ▪ Oftring og religiøs praksis ▪ Kilder til nordisk religion ▪ Moderne asatro og religiøs identitet ▪ Religion i det senmoderne samfund
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af kulturelle og samfundsmæssige sammenhænge i Danmark i samspil med omverdenen. - Sætte religionerne og deres virkningshistorie i relation til udvalgte aspekter af dansk, europæisk og global kultur og tænkning.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Udvalgte sider af yderligere én religion - Religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid - Religionsfaglige metoder
Anvendt materiale.	<p>Michael Rothstein: ANALYSE Der findes ikke religioner, kun religiøse mennesker, dr.dk, 16.08.2016</p> <p>Mikael Rothstein: Mangfoldighed</p> <p>Bl.a. <i>Grundbog til religion C</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guds tilbagekomst i det senmoderne samfund - Guds død? <p>Larsen, Uffe Hartvig: <i>Vikingernes tro og tanker</i>, Akademisk, 2000</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naturfolkene og deres religion, s. 20-30 - Adam af Bremen: Kulten i Uppsala, s. 206-208 - Ibn Fadlans rejsebeskrivelse: <i>En høvdingebegravelse ved Volga</i> - Gudrun Victoria Gotved: Eksempel på knæsætning, s. 289-290 <p>Carlsen. Leif: <i>Nordisk religion</i>, Forlaget Musagetes, 1986:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kort over den norrøne verden, s. 8 - Kilderne til nordisk religion, s. 16 - Skabelsesmyten, s. 29-31 <p><i>Religionsportalen</i>, i-bog, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ritualer

	<p><i>Stadig flere danskere beder til Odin og Thor</i>, fra www.religion.dk , 28.11.2012</p> <p>Visuelt materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vikingerne virkelige verden TV Midt-Vest, 2021 - Povl Götke: Sport, religion og ritualer - <i>Hedning på høje bølge</i>, DR 2014 - Billede af Jim Lyngvild - et eksempel på en moderne fortolkning af vikinger i skikkelse af Ane Halsboe-Jørgensen <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Could You Pass the Bullet Ant Test? National Geographic - https://mytologi.lex.dk - Oversigt over gudernes slægt - Nordisk mytologi - Vikings 1. sæson, afsnit 6 (21.40- 33,15)
Arbejdsformer	klasseundervisning, gruppearbejde og individuelle læseaktiviteter

Forløb 5	Islam – et kulturmøde
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - I forløbet har eleverne arbejdet med islam som verdensreligion med fokus på religionens historiske udvikling, trosgrundlag, praksis og betydning for den enkelte troende og for samfundet. Der er arbejdet med centrale islamiske forestillinger, de fem søjler, overgangsritualer samt forskelle mellem sunni- og shiaislam. - Eleverne har undersøgt, hvordan islam praktiseres i forskellige kulturelle sammenhænge, herunder i Danmark, og diskuteret forholdet mellem religion, identitet og samfund. Der er desuden arbejdet med konversion ved hjælp af Rambos konversionsteori samt med aktuelle problemstillinger knyttet til islam i moderne samfund. - Faglige fokusområder: Islam som religion, trosforestillinger, ritualer, sunni- og shiaislam (kort introduktion), konversion, religiøs identitet og islam i Danmark.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - Anvende viden og begreber til at opnå indsigt i historiske, kulturelle og samfundsmæssige sammenhænge. - Redegøre for og analysere religioners betydning i historiske og aktuelle sammenhænge. - Diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier. - Sætte religion og virkningshistorie i relation til dansk, europæisk og global kultur. - Kritisk analysere og anvende forskellige materialetyper, herunder tekster, dokumentarer og andet visuelt materiale. - Anvende faglig terminologi samt indgå i faglig dialog og argumentation.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Islam, navnlig med henblik på dens europæiske og danske fremtrædelsesformer, herunder både nutidige og klassiske tekster. - Religioners samfundsmæssige, politiske og kulturelle betydning i fortid og nutid. - Religionsfaglige metoder.

	<ul style="list-style-type: none"> - Etiske, herunder religionsetiske, problemstillinger (i forbindelse med sharia, religiøse normer, identitet og muslimeres liv i Danmark).
Anvendt materiale.	<p><u>Religion:</u> Kernestof: <i>Grundbog til religion C</i>, i-bog, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fakta om islam - Islams historiske udvikling - Hvad tror muslimerne på - Det islamiske samfundssyn - Religiøs praksis i islam - Obligatoriske ritualer - Andre ritualer - Kan man være muslim i Danmark - Jan Hjärpe: Indhold, funktion og engagement <p><i>Begrebsnøgle til religion</i>, i-bog, Systime:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rambos konversionsteori – dog ikke konversionsretorik - Overgangsritualer <p>Visuelt materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fem skarpe om islam (ca. 25 min) - How islam began - Forskellen mellem shia og sunniislam - Hjernevaskeren, 2023, afsnit 1-3 - Hajj - pilgrimsrejsen til Mekka, BBC. 60 min - Sharia-zone i Tingbjerg <p>Supplerende materiale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskellen mellem shia og sunniislam - Mellemøstens religiøse landkort - Qiblafinder - Ramadan i København Isam B - Everything you need to know about Ramadan <p>www.islamsvar.dk for at se eksempler på spørgsmål og fatwaer</p>
Arbejdsformer	klasseundervisning, gruppearbejde og individuelle læseaktiviteter

Forløb 6	Identitet i forandring
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Forløbet har fokuseret på unges identitetsdannelse og hvordan det er at være ung i det senmoderne samfund.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale - argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog - undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - Identitetsdannelse og socialisering - Sociale og kulturelle forskelle - Ligestilling
Anvendt materiale.	<u>Kernestof:</u>

	<p>Brøndum Peter m.fl.: Luk samfundet op! Columbus 4. udgave 2020, Kap 1, 1.2, 1.3, 1.4, kap 2, 3 & 4</p> <p>Skov, Oliver Boserup m.fl. <i>Fri eller fortabt</i>, 2023, Columbus, afsnit 11.2 & 11.3</p> <p><u>Supplerende materiale:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Sperling, Anna von, <i>#MeToo i medierne er afgørende for den brede forandring</i>, Information, 18. september 2020, https://www.information.dk/kultur/2020/09/metoo-medierne-afgoerende-brede-forandring - Statsministerens nytårstale - https://stm.dk/statsministeren/taler/statsminister-mette-frederiksens-nytaarstale-1-januar-2026/ - Indfødsretsprøve - https://nyheder.tv2.dk/samfund/2025-11-26-tag-den-nye-indfoedsretsproeve-her - Eklund, Kristine, <i>Ekspert om dom i Jes Dorph-sag: Der er et problem med retssikkerheden i MeToo-sager</i>, dr.dk., 10. december 2025 - Statistik om skilsmisser i DK 2025 - Skilsmisser - Danmarks Statistik - Klassesamfund.dk - klassesamfund.dk - Drengsgaard, Sidsel Marie Hegnsvad, <i>Unge føler sig afhængige af sociale medier</i>, Kristeligt dagblad, 7. april 2015, https://www.kristeligt-dagblad.dk/danmark/unge-foeler-sig-afhaengige-af-sociale-medier - Kulager, Frederik, <i>Her er, hvad sociale medier gør ved unge (spoiler alert: Instagram gør dig ulykkelig)</i> Zetland, 5. juni 2018, https://www.zetland.dk/historie/se6ERJx4-aOZj67pz-26ec1 - Dr.dk, <i>Syg skarp</i>, 2024, del 1 & 2. https://www.dr.dk/drtv/serie/sygt-skarp_452865 - CFU, DR3, <i>Alt for kliquen</i>, mitCFU.DK - Seidenfaden, Dea, <i>Vi har skabt et samfund, som mange unge ganske enkelt ikke kan holde til</i>, Dansk psykologi forening, 26. marts 2022, https://www.dp.dk/vi-har-skabt-et-samfund-som-mange-unge-ganske-enkelt-ikke-kan-holde-til/ - Mosbech, Hakon, <i>Tidens største løgn er, at vi kan, hvad vi vil, siger Brinkmann, Nu har han skrevet en hyldest til skæbnen</i>. Zetland, 25. marts 2021, https://www.zetland.dk/historie/s81EYkN6-a8dQKjjz-c179d - Jacob, Jesse, <i>Tyveri er et selvforsvar mod den fattigdom, der breder sig i Danmark. Ikke et ideal</i>. Information, 14. juli 2024 -
Arbejdsformer	klasseundervisning, gruppearbejde og elevaktiverende øvelser

Forløb 7	Økonomiske prioriteringer
Forløbets indhold og fokus	<ul style="list-style-type: none"> - Forløbet har fokuseret på privatøkonomi og på økonomisk forståelse. Hvordan kan staten gribe ind i økonomien.
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> - kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale - argumentere for et synspunkt på et fagligt grundlag og kunne indgå i en faglig dialog

	<ul style="list-style-type: none"> - undersøge samfundsmæssige sammenhænge, mønstre og udviklingstendenser med brug af begreber samt kvalitative og kvantitative data.
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> - et økonomiske kredsløb, økonomiske mål og økonomiske styringsinstrumenter - kvantitativ og kvalitativ metode.
Anvendt materiale.	<p><u>Kernestof:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Brøndum, Peter & Hansen, Thor Banke, <i>Luk samfundet op</i> udg. 4, 2021, Columbus. Kap. 8 - Isaksen, Bo & Nielsen, Dennis Lunding, <i>Basal økonomi</i>, 2022, Columbus, Kap. 1 - Beyer, Mads, Frederiksen, Claus Lasse og Kureer, Henrik, <i>Samfundsfag C</i>, systime <p><u>Supplerende materiale:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Danmark statistik <i>Centrale økonomiske størrelser. Fra Danmarks nationalbank Udsigter for danske økonomi – september 2022</i> - Dokumentar/reality, <i>Luksusfælden</i>, afsnit fra 11.03.14. om Kevin og Christi. - Dalskov, Mathilde, <i>Rene fra luksusfælden festede pengene væk: I dag kan han ikke låne til drømmehuset</i>, Tv2 Fyn, 16.03.21 - Nielsen, Jørgen Steen, <i>Keynes bragte økonomien ud af sin depression ved at gøre staten til en central aktør</i>. Information, 24. september 2018 - Mads Lundby Hansen, <i>Den globale ulighed har ikke været lavere i 140 år</i>, Berlingske 4.september 2021 (uddrag). - Christian Oluf Christiansen, <i>Fem årsager til at faldet i global ulighed ikke udløser jubel overalt</i>, Berlingske 29.september 2021 (uddrag). - Hansted, Morten, <i>Danskernes prisfrygt er gået for vidt, mener cheføkonomer</i> Tv2-nyhederne, 13. april 2026 - Danmarks statistik, <i>Overblik over dansk økonomi</i> - https://www.dst.dk/da/Statistik/temaer/overblik-dansk-oekonomi.
Arbejdsformer	klasseundervisning, gruppearbejde og elevaktiverende øvelser